

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep,
0032 Oslo

Oslo, 13.02.09

**Høringsuttalelse: Forslag til forskrift om særskilte krav til
akvakulturrelatert virksomhet i eller ved nasjonale laksevassdrag og
nasjonale laksefjorder.**

Ordningen med nasjonale laksevassdrag og laksefjorder har blitt betydelig svekket i forhold til Villaksutvalgets innstilling fra 1999. Ferdigstillelsen av ordningen representerer en minimal reduksjon i oppdrettsnæringens påvirkning på ville bestander av laksefisk. Hvis ordningen skal fungere etter hensikten må samtlige oppdrettsanlegg med laksefisk flyttes ut av de 29 områdene som har fått status som nasjonale laksefjorder.

Begrepet nasjonale laksefjorder har forandret innhold. Villaksutvalget presenterte begrepet i sin utredning (NOU 1999 : 9 - "Til laks åt alle kan ingen gjera?"). Da ble en nasjonal laksefjord betegnet som et fjordområde fritt for lakseoppdrett. Dette var i følge det faglige utvalget nødvendig for å gi de viktigste bestandene av villaks i Norge et tilstrekkelig vern. Oppdrettsvirksomhet skulle avvikles innen de nasjonale laksefjordene.

Når Miljøverndepartementet under Stoltenberg-regjeringen senere la frem sitt forslag til vern av villaksen basert på utredningen fra 1999 ble begrepet nasjonal laksefjord inndelt i to soner. Forbudssoner (F-soner) uten oppdrett av laksefisk, hvor eksisterende anlegg skulle flyttes ut, og restriksjonssoner (R-soner) hvor økt produksjon av laksefisk ikke skulle tillates. Dette forslaget inneholdt i tillegg en del unntak som i realiteten tillot oppdrett av laksefisk i enkelte F-soner, og enkelte R-soner kunne faktisk få lov til å øke sin produksjon.

Dagens situasjon er at begrepet nasjonal laksefjord er ytterligere vannet ut. Miljøverndepartementets beskrivelse av nasjonale laksefjorder er i Stortingsproposisjon nr. 79 (2001-2002) "Om opprettelse av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder" beskrevet på følgende måte:

"I laksefjordene skal det ikke etableres nye matfiskanlegg for laksefisk, og eksisterende virksomhet vil bli underlagt særskilte regler for rømningssikring og helsekontroll. I de største og viktigste laksefjordene er det aktuelt å inngå frivillige avtaler om utflytting av matfiskanlegg for laksefisk. De midlertidige sikringssonene for laksefisk skal videreføres inntil hele ordningen er avklart."

Fra å være et regime som skulle redusere påvirkningen fra oppdrettsnæringen har vi nå endt opp med en ordning som kun legger begrensning på eventuell fremtidig vekst i produksjonen av oppdrettet laksefisk. Restriksjonene legges kun på etablering av nye konsesjoner. Det åpnes imidlertid for produksjonsøkning innen eksisterende konsesjoner i områder med status som nasjonale laksefjorder. Derfor kan det totale antallet oppdrettsfisk også økes innen disse områdene.

Skjerping av flyttepåbudet

Formålet med de nasjonale laksefjordene var å opprette områder frie for oppdrett av laksefisk. Den stadige utvanningen av begrepet laksefjord innebærer i dag at kun 14 av de 29 laksefjordene vil være frie for oppdrettet laksefisk. I realiteten er det kun 3 områder hvor det vil bli utøvd en flytteplikt for anlegg. Som beskrevet i høringsbrevet:

I 11 av disse nasjonale laksefjordene er det pt. ingen oppdrettsaktivitet som rammes av flyttepåbudet. Flyttepåbudet vil imidlertid få virkning i Trondheimsfjorden (2 konsesjoner), Altafjorden (1 konsesjon) og Tanaffjorden (2 konsesjoner), der sistenevnte er de såkalte "Skjånes-anleggene".

Bellona ber om at intensjonen med de nasjonale laksefjordene oppfylles og at dette flyttepåbudet utvides til å gjelde samtlige områder med status som nasjonale laksefjorder.

Med Vennlig hilsen

Marius Dalen

Fagansvarlig akvakultur